

ΓΡΑΠΤΗ ΩΡΙΑΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ: ΟΔΥΣΣΕΙΑ)

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Όνοματεπώνυμο: _____

Κείμενο: Ραψωδία α, στ. 73-108

- Της αντιμίλησε ευθύς ο Δίας, που τα σύννεφα συνάζει:
«Κόρη μου εσύ, τι λόγος βγήκε από το στόμα σου ανεμπόδιστος!
- 75 Πώς θα μπορούσα εγώ να λησμονήσω τον θεϊκό Οδυσσέα,
που ξεχωρίζει η γνώση του απ' τους υπόλοιπους θνητούς,
και στις θυσίες όλους τους άλλους τούς ξεπέρασε, όσες προσφέρονται
στους αθανάτους που κατέχουν τον πλατύ ουρανό;
Όχι εγώ, ο Ποσειδών, της γης κυρίαρχος, αυτός οργίστηκε εναντίον του
- 80 και στον θυμό του επιμένει για τον Κύκλωπα, γιατί του τύφλωσε
εκείνος το μοναδικό του μάτι.
Για τον ισόθεο μιλώ Πολύφημο, που η δύναμή του επιβάλλεται μεγάλη
σ' όλους τους Κύκλωπες: [...].
- 86 Γι' αυτόν λοιπόν ο κοσμοσείστης Ποσειδών, τον Οδυσσέα,
αν δεν τον εξαφάνισε, περιπλανώμενο τον θέλει
από την πατρική του γη μακριά.
Τώρα ωστόσο όλοι εμείς είναι καιρός τον νόστο του να στοχαστούμε,
το πώς θα επιστρέψει. Τότε κι ο Ποσειδών θα σταματήσει την οργή του·
90 δεν γίνεται να αντιταχθεί στους άλλους αθανάτους,
παρά τη θέληση όλων των θεών, μόνος εκείνος να αντιμάχεται.»
- Τα μάτια λάμποντας, ανταποκρίθηκε η θεά Αθηνά :
«Πατέρα μας Κρονίδη, των δυνατών ο παντοδύναμος,
95 αν, όπως λες, συγκλίνει πράγματι των μακαρίων η γνώμη, να επιστρέψει
στο δικό του σπίτι ο Οδυσσεύς, με τόση γνώση που κατέχει,
ας στείλουμε αμέσως τον Ερμή, ψυχοπομπό κι αργοφονιά,
στης Ωγυγίας το νησί με δίχως καθυστέρηση να βρει την καλλιπλόκαμη
νεράιδα και να της πει την απαράβατη εντολή μας,
100 τον νόστο του καρτερικού Οδυσσέα, πως πρέπει να επιστρέψει.
Όσο για μένα, κατεβαίνω τώρα στην Ιθάκη, τον γιο του
να ερεθίσω, τόλμη θα βάλω στην καρδιά του, να συγκαλέσει σε συνέλευση
τους Αχαιούς, που τρέφουν πλούσια κόμη·
να απαγορεύσει τους μνηστήρες όλους, όσοι κοπαδιαστά του σφάζουν
105 πρόβατα και βόδια, με κέρατα στριφτά, πόδια λοξά στο βάδισμα.
Κι ακόμη στη Σπάρτη θα τον στείλω και στις μεγάλες αμμουδιές
της Πύλου, να μάθει, αν κάπου ακούσει, τον νόστο του πατέρα του –
έτσι θα κατακτήσει φήμη στους ανθρώπους, που λαμπρή θα μείνει.»

Ερωτήσεις

1. Ποιος είναι ο λόγος, σύμφωνα με τον Δία, για τον οποίο ο Οδυσσεύς δεν έχει γυρίσει ακόμη στην Ιθάκη; (4 μονάδες)

---

2. Παρουσιάστε με δικά σας λόγια το πρώτο μέρος του σχεδίου της Αθηνάς. (4 μονάδες)

---

3. Για ποιον λέει ο Δίας στους στίχους 91-92 την φράση «δεν γίνεται να αντιταχθεί στους άλλους αθανάτους, παρά τη θέληση όλων των θεών, μόνος εκείνος να αντιμάχεται»; Τι εννοεί; (3 μονάδες)

4. Σε ποιο πρόσωπο αναφέρεται ο χαρακτηρισμός «καλλιπλόκαμη νεράιδα» στους στίχους 98-99; Τι σημαίνει; (3 μονάδες)

5. Ποια θετικά στοιχεία του Οδυσσέα αναγνωρίζει ο Δίας, καθώς μιλάει με την Αθηνά;(3 μονάδες)

6. Βρείτε δύο σημεία στο κείμενο όπου οι θεοί παρουσιάζονται να έχουν ανθρώπινες ιδιότητες ή χαρακτηριστικά και σχολιάστε τα (θεϊκός ανθρωπομορφισμός). (3 Μονάδες)